

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0103-51 від 4.11.2019
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Уманський національний університет садівництва
ID ОП у ЄДЕБО	30693
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Лісове господарство, другий (магістерський), 20 Аграрні науки та продовольство, 205 Лісове господарство
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://fls.udau.edu.ua/ua/studentu/osvitni-programi.html
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	20 Аграрні науки та продовольство
Дата засідання	13.12.2019 р.
№ протоколу	№ 4
Доповідач	Василишин Роман Дмитрович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

⟨⟩ наявні;

⟨⟩ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

⟨⟩ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

⟨⟩ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється;

√ **відсутні.**

Обґрунтування:

За результатами опрацювання відомостей про самооцінювання Уманського національного університету садівництва та звіту експертної групи, яка виїжджала до Уманського національного університету садівництва, Освітня програма 205 «Лісове господарство» відповідає критеріям В. Підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, немає.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	В цілому всі підкритерії Критерію 1 характеризуються загальною відповідністю. Наявні недоліки щодо, ширшого впровадження інформації інновацій у галузі та більш тісної міжнародної співпраці задля врахування зарубіжного досвіду є важливими але несуттєвими.	В	У Відомостях про самооцінювання не коректно відображено унікальність освітньої програми, оскільки згаданий програмний додаток «Матеріально-грошова оцінка лісосік», використовується у практиці лісового господарства понад 15 років і не є новітнім досягненням лісівничої науки у провідних ЗВО лісівничого спрямування, а звичним фаховим інструментарієм серед багатьох інших спеціалізованих програмних додатків.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Всі підкритерії Критерію 2 характеризуються загальною відповідністю. Необхідна додаткова роз'яснювальна роботи зі студентами щодо можливостей індивідуальної траєкторії навчання.	В	Зміст освітньої програми потребує корегування та структурування, зокрема щодо змісту вибіркових дисциплін, перелік яких містить значну кількість дисциплін, що повинні бути у навчальних планах ОС «Бакалавр» за забезпечення здобуття випускниками компетентностей згідно діючого стандарту.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів	В	В цілому всі підкритерії Критерію 3 характеризуються загальною відповідністю,	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки за критерієм не є суттєвими.

навчання		суттєвих недоліків не виявлено. Необхідні зусилля академічного та адміністративного персоналу для ширшої інформованості щодо можливостей використання неформальної освіти.		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	В цілому всі підкритерії Критерію 4 характеризуються загальною відповідністю, суттєвих недоліків не виявлено. Слід докласти зусиль для покращення методів навчання і викладання.	В	На офіційній інтернет сторінці кафедри лісового господарства відсутня інформація, яка б підтверджувала систематичність оновлення освітньої програми. Експерти стверджують, що співробітники кафедри готують дайджести, однак вони відсутні у вільному доступі для усіх стейкхолдерів.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А	Всі підкритерії Критерію 5 характеризуються повною відповідністю. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність при підготовці здобувачів вищої освіти на ОП «Лісове господарство» освітнього рівня магістр є на належному рівні. Випадків порушень, конфліктних ситуацій та академічної недоброчесності під час аналізу документів та в ході спілкування з фокус-групами не виявлено.	В	На офіційній інтернет сторінці кафедри лісового господарства відсутня інформація щодо робочих програм навчальних дисциплін чи силабусів зі зазначенням підходів до оцінювання у межах конкретних дисциплін. Також не зрозуміло з відомостей самооцінювання та звіту експертної групи, яким чином у наявній системі оцінювання враховуються результати неформальної освіти, наявність якої передбачено відповідним положенням ЗВО.
Критерій 6. Людські ресурси	А	Всі підкритерії Критерію 6 характеризуються повною відповідністю. Підставою для	В	З наведеної публічної інформації (офіційна інтернет сторінка кафедри лісового господарства) можна зробити

		оцінки критерію за найвищим рейтингом є наявність наукової школи та професійний досвід викладачів. Недоліки не виявлені.		висновок, що у переважній більшості викладання навчальних фахових дисциплін (в основному вибіркових) не забезпечується фахівцями, які мають наукові спеціальності лісівничого профілю: 06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація; 06.03.02 – лісовпорядкування та лісова таксація; 06.03.03 – лісознавство і лісівництво. Також на офіційній інтернет сторінці кафедри лісового господарства відсутня інформація про наукові спеціальності її співробітників.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Всі підкритерії Критерію 7 характеризуються загальною відповідністю. Виявлені недоліки є несуттєвими.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки за критерієм не є суттєвими.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	За Критерієм встановлена повна відповідність, недоліки не виявлені.	В	У Відомостях про самооцінювання недостатньо відображені питання щодо безпосереднього залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. У наданому пакеті документів, відгук на освітню програму від Інституту біоенергетичних культур та цукрових буряків НААН України, який не є основним роботодавцем для випускників спеціальності «Лісове господарство», вказує на певний формалізм у питаннях забезпечення якості освітньої програми.
Критерій 9. Прозорість та публічність	А	За Критерієм встановлена повна відповідність, недоліки не виявлені.	В	На офіційній інтернет сторінці кафедри лісового господарства відсутня значна частина інформації, яка відображає

				якісний склад НПП кафедри (наукові спеціальності) робочі програми навчальних дисциплін, програми навчальних практик тощо. Також варто зазначити, що посилання на відомості про самооцінювання освітньої програми наведене у звіті експертної групи не виконує своєї функції (за згаданим посиланням, під час підготовки цього висновку, відсутній файл з відомостями про самооцінювання).
Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Представлена до акредитації освітня програма за другим (магістерської) рівнем вищої освіти зі спеціальності 205 «Лісове господарство» певною мірою відповідає існуючим Критеріям оцінювання освітніх програм. Однак, є певні зауваження як до освітньо-професійної частини підготовки магістрів лісового господарства, так і до організації освітнього процесу загалом:

1. Під час перегляду основних положень освітньої програми задля забезпечення якості освітнього процесу необхідно враховувати сучасні тенденції розвитку лісогосподарського виробництва, застосування інноваційних технологій у галузі лісового господарства, зокрема електронного обліку лісових ресурсів, дистанційних (спутникових) методів обліку лісових ресурсів та моніторингу стану лісових екосистем, а також використання досвіду іноземних напрацювань у цьому напрямі.

2. Під час організації та проведенні освітнього процесу більше надати уваги механізмам побудови та можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти.

3. В умовах інформатизації лісогосподарського виробництва необхідно включати до навчального плану дисципліни, які б забезпечували набуття випускниками компетентностей пов'язаних з використанням інформаційних технологій для обробки лісової інформації та прийняття ефективних управлінських рішень.

4. Слід звернути увагу на зростання фахового рівня науково-педагогічними працівниками кафедри, які не мають наукових ступенів за спеціальностями лісівничого профілю: 06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація; 06.03.02 – лісовпорядкування та лісова таксація; 06.03.03 – лісознавство і лісівництво.

5. З метою підготовки кваліфікованих фахівців розробити заходи щодо ширшого залучення студентів до процесу академічної мобільності, програм міжнародного обміну і стажування та участі в різноманітних міжнародних дослідницьких проектах.

6. Запровадити практику ширшого залучення базових роботодавців (галузевих підприємств, галузевих науково-дослідних установ тощо) як партнерів до процесу перегляду освітньої програми, а також інших процедур, що передбачають забезпечення та підвищення якості освітнього процесу.

7. Посилити зв'язок тематики магістерських робіт із науково-дослідною тематикою випускової кафедри, спрямувавши її саме на дослідження з лісового господарства. Обирати керівників магістерських робіт виключно з числа НПП, що мають науковий ступінь за спеціальностями: 06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація; 06.03.02 – лісовпорядкування та лісова таксація; 06.03.03 – лісознавство і лісівництво або із значним стажем наукової та/або фахової роботи у межах підприємств лісової галузі.

8. Систематизувати та наповнити офіційну інтернет сторінку кафедри лісового господарства інформацією щодо змістовного наповнення процесу освітньої діяльності (робочі програми навчальних дисциплін чи силабуси, програми навчальних практик, інформаційні дайджести щодо оновлення змісту освітньої програми тощо) у межах підготовки фахівців лісового господарства за ОС «Магістр».

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

√ **акредитацію ОП**

◇ умовну (відкладену) акредитацію ОП

◇ про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР 20 (електронний підпис)

Василь ЛОПУШНЯК